

Szczecin, 20.08.2022 r.

Recenzja pracy doktorskiej mgr Eweliny Krupowicz

Temat: Zaburzony obraz ciała u kobiet po mastektomii w kontekście ich jakości życia.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska porusza niezwykle ważny i ciekawy temat, jakim jest jakość życia pacjentek po leczeniu chirurgicznym raka piersi. Doktorantka uwypukla w swojej dysertacji, iż ważny jest nie tylko aspekt zdrowotny, ale również powrót pacjentek do pełnionych funkcji w społeczeństwie. Aby można było mówić o pełnym powrocie i odzyskaniu wcześniejszych ról społecznych, najważniejsza jest pełna akceptacja choroby przez pacjentkę oraz jej otoczenie. Bardzo ważne jest wyrażenie zgody na proponowane leczenie i konieczność akceptacji chwilowej zmiany wyglądu. To pozwala, aby pacjentka odzyskała spokój psychiczny i w miarę szybko wróciła do normalnego stylu życia z poczuciem własnej wartości.

Nowotwór piersi według danych zebranych w 2020 roku przez WHO dotyka rocznie 2,3 miliona kobiet na całym świecie. Standaryzowane współczynniki zachorowalności na ten nowotwór różnią się pomiędzy poszczególnymi krajami około 25-krotnie. Należy podkreślić że około 55% przypadków raka piersi diagnozowanych jest głównie w krajach wysokorozwiniętych, ale wzrost zachorowania dotyczy również krajów biedniejszych, gdzie wskaźnik śmiertelności jest zdecydowanie wyższy niż w krajach uprzemysłowionych.

Dlatego reasumując trzeba jednoznacznie podkreślić, że problem dotyczący pacjentek ze zdiagnozowanym rakiem piersi, ich cierpieniem, bólem, wyborem trudnych decyzji podczas często długotrwałego leczenia, lękiem o własne zdrowie i życie, ale także późniejsza akceptacja swojego wyglądu są dla każdego społeczeństwa, niezależnie od statusu materialnego bardzo istotne i wymagają edukacji oraz wsparcia w tak newralgicznych dla tych kobiet momentach.

Podjęcie przez Doktorantkę tematu analizy tego zagadnienia zasługuje na słowa uznania, być może wpłynie na postępowanie prostsze projektowania oraz wdrożenia i realizowania procesów psychoterapeutycznych w tej grupie pacjentek.

Oceniana dysertacja pod tytułem „Zaburzony obraz ciała u kobiet po mastektomii w kontekście ich jakości życia” została opisana na 183 stronach, zawiera 5 rycin, 5 wykresów i 63 tabele. Piśmiennictwo liczy 202 pozycji, a na końcu dysertacji umieszczone zostały ankiety, którymi posłużyła się Doktorantka w celu oceny jakości życia pacjentek zakwalifikowanych do badania. Praca posiada klasyczny układ, składa się z 6 rozdziałów: wstęp, cel pracy, materiał i metody, wyniki, dyskusja, wnioski.

We wstępie Autorka opisała podstawy teoretyczne, fizjologiczne, a także aspekt psychologiczny oraz kliniczny omawianego tematu. Wstęp jest zrozumiały i wprowadza czytelnika w zagadnienie, stanowi źródło wiedzy, która pomaga zrozumieć znaczenie i wagę tematu podjętego przez Doktorantkę. Uważam, że wstęp jest bardzo obszerny, mógłby zostać nieco skrócony - mieści się na ponad 45 stronach. Mimo to, tworzy on spójną i logiczną całość, a dobrym rozwiązaniem zastosowanym przez Doktorantkę jest umieszczenie na końcu wstępu podsumowania, które

w sposób bardzo płynny przeprowadza czytającego do postawionych celów. Sugerowałabym skrócenie tak szczegółowo omówionych czynników ryzyka raka piersi, co nie jest głównym tematem rozważań Doktorantki i mogłoby zostać częściowo pominięte.

Doktorantka przedstawiła jeden cel główny oraz 7 celów szczegółowych, które są sformułowane jasno i precyzyjnie.

Nie jestem zwolenniczką stawiania hipotez w pracach badawczych, dlatego uważam, że można pominąć te założenia.

Metodyka badań została przedstawiona w sposób bardzo szczegółowy. Kwestionariusz ankiety zawierający dane socjodemograficzne pacjentek został bardzo dobrze przemyślany i uwzględnia wszelkie potrzebne do obliczeń statystycznych informacje. Zastosowane narzędzia badawcze są w postaci dobrze dobranych standaryzowanych ankiet, w pełni oddają zarówno jakość życia respondentek, jak i akceptację choroby. W analizie statystycznej Autorka zastosowała znane, ale dobrze dobrane testy statystyczne: chi-kwadrat, U Manna-Whitneya, Kruskala-Walissa oraz Anovy.

W rozdziale Wyniki Autorka opisała szczegółowo obserwacje wraz z analizą statystyczną. Uważam za bardzo dobrą analizę czynników demograficzno-społecznych przedstawioną tabelarycznie i omówioną następnie w teście. Ponadto na podkreślenie zasługuje fakt, iż korelacje pomiędzy poszczególnymi zagadnieniami są przemyślane bardzo wnikliwie. Analizy szczegółowe wynikają jedna z drugiej i są przedstawione chronologicznie np. zgodnie z zamieszkaniem respondentek. Ryciny oraz wykresy zostały dopracowane, a umieszczone podpisy zrozumiałe. Jedynym mankamentem w rozdziale Wyniki wydaje mi się tendencja Doktorantki do podsumowań i interpretacji, które nie powinny mieć miejsca w tym dziale - „Uzyskane wyniki badań jednoznacznie wskazują, że istnieje korelacja między oceną satysfakcji z życia i posiadaniem implantu piersi”.

Rozdział Dyskusja stanowi przegląd literatury poświęconej analizowanej tematyce. W tej części Doktorantka porównała uzyskane przez siebie wyniki z dostępnymi w aktualnym piśmiennictwie, wykazując się jego bardzo dobrą znajomością. Opinie Doktorantki formułowane są ostrożnie, co świadczy o pragmatycznym i rzetelnym podejściu do badań naukowych. Autorka przedstawia swoje wyniki w różnych aspektach, starając się jak najlepiej porównać prowadzone przez siebie badania z danymi z literatury. Wywód naukowy tworzy logiczną i spójną całość. Autorka wykorzystowała 202 pozycji piśmiennictwa. Niedosyt budzi, jedynie dobór polskojęzycznej literatury. Dyskutowane wyniki innych autorów interpretowane są prawidłowo i logicznie, porównywane z rezultatami badań Doktorantki.

W założeniu, wnioski jako podsumowanie pracy odpowiadają założonym celom i są sformułowane precyzyjnie. Doktorantka postawiła 7 celów szczegółowych, natomiast wniosków jest 8. Zrezygnowałabym z wniosku 6, który w mojej opinii jest bardziej wynikiem, niż podsumowaniem, lub bym go przeredagowała.

Przedstawiona do oceny dysertacja w pełni spełnia wymogi rozprawy naukowej na stopień doktora nauk o zdrowiu. Autorka wykazała umiejętność zaprojektowania i przeprowadzenia badań naukowych. Recenzowana rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13. Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2016 poz. 882 z późn. zm.).

Uprzejmie wnoszę do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie mgr Eweliny Krupowicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Aneta Cymbaluk - Płoska

1785301
dr hab. n. med.
Aneta Cymbaluk-Płoska
specjalista ginekolog-położnik
specjalista ginekolog-onkolog